

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

29 Ιουνίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4238

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 1525/19.6.2023

Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Ειδική Αγωγή» («Special Education»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,

2. την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1.11.2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,

3. τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν,

4. το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),

5. τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189), όπως τροποποιήθηκε,

6. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13.8.2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466),

7. την υπ' αρ. 1432/20.1.2023 (Β' 392) απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α.,

8. την υπ' αρ. 735/30.5.2018 (Β' 2432) απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία επανιδρύθηκε το Π.Μ.Σ. «Ειδική Αγωγή (Special Education)» του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία,

9. την υπ' αρ. 967/8.8.2018 (Β' 4269) απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του Π.Μ.Σ. «Ειδική Αγωγή (Special Education)» του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία,

10. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Ε.Κ.Π.Α. (συνεδρίαση 10η/6.4.2023),

11. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. (11η συνεδρία 30.5.2023),

12. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Ειδική Αγωγή» («Special Education»), από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

Άρθρο 1.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Ειδική Αγωγή» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της Ειδικής Αγωγής.

Η κατεύθυνση στην «Ειδική Αγωγή» λειτούργησε για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 στο πλαίσιο λειτουργίας του Διεθνούς, Διαπανεπιστημιακού και Διαατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» σε συνεργασία με το Institute of Education, University of London. Έως το 2004 χρηματοδοτήθηκε από την αντίστοιχη δράση του ΕΠΕΑΕΚ.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 το Π.Μ.Σ. «Ειδική Αγωγή» λειτουργεί ως ανεξάρτητο και αυτοτελές Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία.

1.2 Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) «Ειδική αγωγή», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

1.3 Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

1.4 Μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.

Από την αρχή της λειτουργίας του, σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ειδική Αγωγή» ήταν η εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών (ΜΦ) σε θέματα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Βασική επιδίωξη του Προγράμματος είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών λαμβάνοντας υπόψη τους νέους επιστημονικούς προβληματισμούς για εξειδικευμένες γνώσεις σε συγκεκριμένους τομείς της εκπαίδευσης.

Το Π.Μ.Σ. «Ειδική Αγωγή» έχει ως στόχο οι ΜΦ να αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις, ολοκληρωμένη εξειδίκευση, απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για ευρύτερη επιστημονική, ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και κριτική σκέψη για τη δημιουργική ανάγνωση της καθημερινότητας μέσω του επιστημονικού διαλόγου. Το Π.Μ.Σ. δίνει έμφαση στην ερευνητική πρακτική και την εκπαιδευτική πρακτική άσκηση. Οι απόφοιτοι ΜΦ διαθέτουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες στην επιστημονική έρευνα και επαγγελματική πρακτική που επιτρέπουν τόσο την παραγωγή ερευνητικού έργου, όσο και την κριτική αποτίμηση της ποιότητάς του και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του στην επαγγελματική πράξη.

Οι ΜΦ του Προγράμματος «Ειδική Αγωγή» αποκτούν γνώσεις: (α) για την κλινική - διαγνωστική εικόνα των αναπηριών, (β) για την κοινωνική, πολιτισμική και πολιτική διάσταση της αναπηρίας, (γ) για τις σύγχρονες προσεγγίσεις σχετικά με την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη ανάπηρων ατόμων, (δ) για την ερευνητική μεθοδολογία που ακολουθείται στην ειδική αγωγή, στην ενταξιακή εκπαίδευση και στον τομέα των σπουδών στην αναπηρία.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδική Αγωγή» συμβάλλει:

- στην προώθηση, μέσω των εξειδικευμένων γνώσεων και πρακτικών, της εκπαιδευτικής και κοινωνικής ένταξης ομάδων πληθυσμού που φέρουν αναπηρία,
- στην καταπολέμηση του αποκλεισμού των ανάπηρων μαθητών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης,
- στην προώθηση της αναγκαιότητας για τη δημιουργία ενταξιακών δομών εκπαίδευσης στο πλαίσιο της γενικής εκπαίδευσης και
- στη βελτίωση της στελέχωσης των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης με απόφοιτους του Προγράμματος που τους επιτρέπεται λόγω της παιδαγωγικής επάρκειας, της εξειδικευμένης γνώσης και της αναγνωρισμένης συνάφειας από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής να διοριστούν στη δημόσια εκπαίδευση, σε δημόσιους Ιατροπαιδαγωγικούς, Διαγνωστικούς, Θεραπευτικούς και άλλους φορείς.

Οι τομείς στην αγορά εργασίας που επωφελούνται από το προσφερόμενο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ειδική Αγωγή» και ενδιαφέρονται για την απορρόφηση των αποφοίτων του Π.Μ.Σ. είναι:

- Φορείς και οι οργανισμοί χάραξης εκπαιδευτικής πολιτικής (π.χ. Ι.Ε.Π.).
- Υπουργεία όπως το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
- Εκπαιδευτικοί θεσμοί και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, φορείς και δομές κοινωνικής ένταξης.
- Κοινωνικές υπηρεσίες στο σύνολό τους.
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις που ασχολούνται με τα δικαιώματα των αναπήρων.
- Διεθνείς οργανισμοί προάσπισης των δικαιωμάτων των αναπήρων και της ενταξιακής εκπαίδευσης.

Τα τελευταία χρόνια από την ψήφιση του πρώτου ολοκληρωμένου νόμου (ν. 1143/1981) για την «Ειδική Αγωγή» η ελληνική πολιτεία θέτει ως ζήτημα καίριας σημασίας το αντικείμενο εξειδίκευσης του Π.Μ.Σ. Η ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση δεν είναι ακόμη μια γραφειοκρατική συζήτηση για την παρακολούθηση και διαχείριση των αναπήρων μαθητών στο γενικό σχολείο. Είναι μια δημόσια και πολιτική δήλωση για την εξύμνηση της διαφορετικότητας. Η απαξίωση της διαφορετικότητας αντανακλάται στη χρήση της γλώσσας, στην επιλογή των διδακτικών μεθόδων, στο αναλυτικό πρόγραμμα, στις σχέσεις που αναπτύσσονται σε μια σχολική κοινότητα, στις ιεραρχικές σχέσεις που διαμορφώνονται μεταξύ ειδικών επαγγελματιών και αναπήρων. Οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. είναι σε θέση, με εφόδια τις αποκτημένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες να επαγρυπνούν πολιτισμικά με στόχο τον προσδιορισμό και την αποκατάσταση όλων των μορφών εκπαιδευτικού και κοινωνικού αποκλεισμού και να ανταποκρίνονται στο αίτημα της εκπαιδευτικής πολιτικής για αναβάθμιση της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης και για τη διάχυση της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής προσέγγισης. Επιπροσθέτως, η διεπιστημονική ταυτότητα των αποφοίτων τους επιτρέπει τη βελτίωση της διεπιστημονικής πρακτικής και συνεργασίας μεταξύ ποικίλων εκπαιδευτικών, υποστηρικτικών, διαγνωστικών και θεραπευτικών δομών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω το Π.Μ.Σ. «Ειδική Αγωγή» ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας.

Άρθρο 2.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Τμήματος αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1 Η Συνέλευση του Τμήματος. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

- α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης / τροποποίησης Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. του Τμήματος,

γ) εισηγείται εκπροσώπους για τον ορισμό των Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών των ΔΠΜΣ στα οποία συμμετέχει το Τμήμα,

δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

ε) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

η) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

θ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

ι) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες της περ. στ) μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον/την Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και ομότιμους καθηγητές/τριες, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

α) Η Γραμματεία του Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

β) Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος ορίζει υπάλληλο ή υπαλλήλους - ανάλογα με τον αριθμό των Π.Μ.Σ. και τον φόρτο εργασίας - ως αρμόδιο/ους για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

γ) Το Π.Μ.Σ. μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος.

Άρθρο 3.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι, κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι άλλων συναφών Τμημάτων Πανεπιστημίων και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων της αλλοδαπής συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τριάντα (30). Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών - διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας,

την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

Άρθρο 4.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α. και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2 Κάθε Μάρτιο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Ε.Κ.Π.Α., δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

4.3 Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή επιλογής εισακτέων, η οποία αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας επιπέδου Γ2 (στην περίπτωση που δεν πιστοποιείται διενεργούνται γραπτές εξετάσεις στο Τμήμα)
- Συστατικές επιστολές
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του Π.Μ.Σ., γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους,
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής
- Μία Υπεύθυνη Δήλωση όπου ο/η υποψήφιος/α δηλώνει ότι: α) μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις της υποχρεωτικής φοίτησης σύμφωνα με τον Οδηγό και Κανονισμό Σπουδών του Π.Μ.Σ. και αυτή την προκήρυξη και β) θα συμμετέχει στην Πρακτική Άσκηση.
- Κείμενο εκδήλωσης κινήτρων για την υποψηφιότητα και φοίτηση στο Π.Μ.Σ.
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Δεύτερος πανεπιστημιακός τίτλος σπουδών, μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών, διδακτορικός τίτλος, εάν υπάρχουν
- Μετεκπαίδευση σε Διδασκαλείο, εάν υπάρχει

- Ετήσια παιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση ΑΣΠΑΙ-ΤΕ, εάν υπάρχει

- Αμειβόμενη πρακτική άσκηση σε σχολικές μονάδες (μέσω Erasmus+placement ή ΕΣΠΑ), εάν υπάρχει

- Πιστοποιημένη γνώση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, πιστοποιημένη γνώση της γραφής Braille, πιστοποίηση δεξιοτήτων κινητικότητας και προσανατολισμού τυφλών ατόμων), εάν υπάρχουν

- Ανακοινώσεις σε συνέδρια, εάν υπάρχουν.

4.5 Για τους/τις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

✓ Τα κριτήρια αξιολόγησης / βαθμολόγησης του φακέλου σε ποσοστά είναι:

- Βαθμός του πτυχίου (5%)
- Βαθμολογία στα μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. (5%)
- Επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών (5%)
- Μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές (10%)
- Μετεκπαίδευση σε διδασκαλείο (5%)
- Ετήσια παιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση ΑΣΠΑΙ-ΤΕ (5%)
- Εργασιακή ή άλλη εμπειρία σε ειδικές ομάδες (10%)
- Εκπαιδευτική εμπειρία στη γενική ή ειδική εκπαίδευση (15%)
- Πρακτική άσκηση μέσω Erasmus placement ή ΕΣΠΑ (5%)
- Ειδικές γνώσεις (πιστοποιημένη γνώση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, πιστοποιημένη γνώση γραφής Braille, Πιστοποίηση δεξιοτήτων στην κινητικότητα και στον προσανατολισμό τυφλών ατόμων) (10%)
- Δημοσιεύσεις σε έγκυρα περιοδικά (15%)
- Ανακοινώσεις σε συνέδρια (5%)
- Συμμετοχή σε έρευνα (5%)
- ✓ Κατά τη διαδικασία της προφορικής συνέντευξης αξιολογούνται σε ποσοστά:
- Η συνολική συγκρότηση και επιστημονική επάρκεια των υποψηφίων (20%)
- Το κίνητρο και το ενδιαφέρον τους για το πρόγραμμα (20%)

- Η συναφής με το αντικείμενο δραστηριότητά τους (50%)

- Οι επικοινωνιακές δεξιότητες των υποψηφίων (10%).

Μετά την ολοκλήρωση της επιλογής των Μ.Φ., καταρτίζεται «Πρακτικό Επιλογής» το οποίο περιγράφει όλες τις φάσεις της επιλογής. Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- α. τον συνολικό αριθμό υποψηφίων,

- β. τους επιτυχόντες της πρώτης φάσης επιλογής,

- γ. τη συμμετοχή των υποψηφίων στη συνέντευξη,

- δ. τη συνολική βαθμολογία όσων υποψηφίων πέρασαν το πρώτο στάδιο της επιλογής.

- ε. την κατάταξη των υποψηφίων με βάση τη βαθμολογία που συγκέντρωσαν,

- στ. τον πίνακα εξέτασης υποψηφίων στην αγγλική γλώσσα / βαθμολογία όσων προσήλθαν στην εξέταση,

- ζ. την τελική κατάταξη υποψηφίων και η. τον πίνακα των επιτυχόντων.

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η επιτροπή επιλογής εισακτέων καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 5.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία μπορεί να κατατεθεί μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των τεσσάρων (4) εξαμήνων και όχι νωρίτερα από την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

5.2 Το Π.Μ.Σ. «Ειδική Αγωγή» δεν προσφέρει τη δυνατότητα μερικής φοίτησης.

5.3 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η παράταση δεν υπερβαίνει τα δύο (2) εξάμηνα. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Ειδικότερα, δυνατότητα παράτασης κατά την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας παρέχεται από τη Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα και μετά από θετική εισήγηση του Επιβλέποντος/ουσας Καθηγητή/τριας και της Συντονιστικής Επιτροπής.

5.4 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση

τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.5 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 6.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, κάθε μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια υποχρεούται να δηλώσει συνολικά έντεκα (11) μαθήματα (εννέα υποχρεωτικά και δύο επιλεγόμενα) συμπεριλαμβανομένων: της πρακτικής άσκησης ειδικής αγωγής και ενταξιακής εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία με εποπτεία μαζί με το Εργαστήριο ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης, καθώς και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας με το Σεμινάριο παρουσίασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής ερευνητικής πρότασης και την παρουσίαση της πορείας της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση. Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων, των πρακτικών ασκήσεων, των εργαστηρίων και της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι η ελληνική. Εξαιρείται ένα (1) προσφερόμενο υποχρεωτικό μάθημα με τίτλο «Inclusive Education Policy and Practice: Cross-Cultural Perspectives / Πολιτική και πρακτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: διαπολιτισμική προσέγγιση» το οποίο διδάσκεται και αξιολογείται στην αγγλική γλώσσα.

Α. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο: Οι Μ.Φ. παρακολουθούν 3 υποχρεωτικά μαθήματα των 10 ECTS το καθένα. Σύνολο πιστωτικών μονάδων: 30 ECTS.

Β' εξάμηνο: οι Μ.Φ. παρακολουθούν την υποχρεωτική πρακτική άσκηση με εποπτεία (10 ECTS) μαζί με το υποχρεωτικό εργαστήριο ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης (10 ECTS) και 1 υποχρεωτικό μάθημα (10 ECTS). Σύνολο πιστωτικών μονάδων: 30 ECTS.

Γ' εξάμηνο: Οι Μ.Φ. παρακολουθούν 1 υποχρεωτικό μάθημα, το υποχρεωτικό Διεπιστημονικό Σεμινάριο, 1 μάθημα επιλογής (10 ECTS το καθένα) και 1 εργαστήριο ελεύθερης επιλογής, χωρίς πιστωτικές μονάδες. Σύνολο πιστωτικών μονάδων: 30 ECTS.

Δ' εξάμηνο: Οι ΜΦ παρακολουθούν 1 μάθημα επιλογής (10 ECTS), εκποθούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία και παρακολουθούν το Σεμινάριο παρουσίας των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών ερευνητικών προτάσεων και το σεμινάριο παρουσίας της πορείας της Μ.Δ.Ε. (20 ECTS) και 2 εργαστήρια ελεύθερης επιλογής χωρίς πιστωτικές μονάδες. Σύνολο πιστωτικών μονάδων: 30 ECTS.

Το πρόγραμμα σπουδών υλοποιείται διά ζώσης και αποτελείται από τις ακόλουθες βασικές συνιστώσες: α) υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΜ), β) επιλεγόμενα μαθήματα (ΕΜ) και γ) ελεύθερα επιλεγόμενα (ΕΕΜ) μαθήματα. Ειδικότερα:

- α) Στα υποχρεωτικά μαθήματα συμπεριλαμβάνονται:
 - Πέντε Υποχρεωτικά μαθήματα
 - Ένα Διεπιστημονικό Σεμινάριο (ΔΣ)¹
 - Η πρακτική άσκηση ειδικής αγωγής και ενταξιακής εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία με εποπτεία (ΠΑ)²
 - Ένα Εργαστήριο Ειδικής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης³

¹ Τα Διεπιστημονικό Σεμινάριο του Προγράμματος αποσκοπεί στην προώθηση του διεπιστημονικού ακαδημαϊκού διαλόγου που άπτεται της ειδίκευσης του Π.Μ.Σ. στην «Ειδική Αγωγή» και επιτυγχάνεται με την πρόσκληση διαφορετικών ομιλητών από τον χώρο των επιστήμων, των τεχνών και των οργανώσεων αποκλεισμένων κοινωνικά ομάδων.

² Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική, διαρκεί ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο, εποπτεύεται από ειδικούς συνεργάτες-επόπτες. Κατά το δεύτερο εξάμηνο των σπουδών τους οι μεταπτυχιακοί/κες φοιτητές/τριες τοποθετούνται σε γενικά ή ειδικά σχολεία, σε δομές ενταξιακής εκπαίδευσης, σε αναγνωρισμένα από το κράτος θεραπευτικά Κέντρα Ημέρας ή σε δομές ημιαυτόνομης διαβίωσης. Η τοποθέτηση καθορίζεται με βάση την επιλογή των φοιτητών και έπειτα από συζήτηση με την υπεύθυνη συντονισμού της πρακτικής άσκησης. Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης στις προαναφερόμενες δομές είναι τριακόσιες (300) ώρες. Οι ομάδες εποπτείας της πρακτικής άσκησης ανά κατηγορία αναπηρίας είναι: α) αισθητηριακές αναπηρίες, αυτισμός και πολυαναπηρίες, β) νοητική και κινητική αναπηρία και γ) διαταραχές λόγου και ομιλίας και ΔΕΠ-Υ. Με αφορμή το πλαίσιο της πρακτικής άσκησης ο/η μεταπτυχιακός/κη φοιτητής/τρια καλείται να εμβαθύνει στον τομέα των σπουδών για την αναπηρία σε πρακτικό, θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο με απώτερο σκοπό την ερευνητική του ολοκλήρωση και την βελτίωση του επαγγελματικού του έργου.

³ Το εργαστήριο είναι υποχρεωτικό και πραγματοποιείται παράλληλα με την πρακτική άσκηση και απευθύνεται στο σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του δεύτερου εαρινού εξα-

• Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία με τα δύο υποχρεωτικά σεμινάρια της παρουσίασης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Ερευνητικής πρότασης και της παρουσίασης της πορείας της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)⁴.

β) Στα επιλεγόμενα μαθήματα περιλαμβάνονται:

• Οκτώ μαθήματα επιλογής

γ) Στα ελεύθερα επιλεγόμενα περιλαμβάνονται:

• Ένα ελεύθερα επιλεγόμενο εργαστήριο χωρίς πιστωτικές μονάδες⁵.

• Ένα ελεύθερα επιλεγόμενο εργαστήριο στήριξης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) χωρίς πιστωτικές μονάδες⁶.

• Ένα ελεύθερα επιλεγόμενο φροντιστηριακό εργαστήριο χωρίς πιστωτικές μονάδες⁷.

6.3 Η γλώσσα διδασκαλίας και συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική (σε ορισμένες περιπτώσεις η συγγραφή μπορεί να γίνει και στην αγγλική γλώσσα).

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, πρακτική άσκηση σε δομές/φορείς ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.5 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο δ' εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με είκοσι (20) ECTS.

6.6 Υπάρχει η δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε γενικά ή ειδικά σχολεία, σε δομές ενταξιακής εκπαίδευσης, σε αναγνωρισμένα από το κράτος θεραπευτικά Κέντρα Ημέρας ή σε δομές ημιαυτόνομης διαβίωσης, σε ιδιωτικά σχολεία κ.ά. προς απόκτηση της απαιτούμενης πρακτικής εμπειρίας, υπό την επίβλεψη / συνεργασία του επιβλέποντος μέλους Δ.Ε.Π. Η πρακτική άσκηση έχει

μήνου. Η θεματολογία του εργαστηρίου σχετίζεται με τις ποικίλες θεωρητικές και ερευνητικές προβληματικές που αναδύονται από την ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση.

⁴ Η εκπόνηση της ΜΔΕ αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου. Απαιτείται η υποχρεωτική παρουσία των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο σεμινάριο παρουσίασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Ερευνητικής Πρότασης και στο σεμινάριο παρουσίασης της πορείας της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, εφόσον δεν έχουν υποστηρίξει την μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία στον χρόνο λήξης της πρώτης παράτασης.

⁵ Πρόκειται για εργαστήριο ανάλυσης δεδομένων το οποίο εισαγάγει τους συμμετέχοντες στις βασικές στατιστικές μεθόδους και τις τεχνικές, που είναι κατάλληλες για την ανάλυση δεδομένων που συλλέχθηκαν για ερευνητικούς λόγους και στη χρήση στατιστικού λογισμικού.

⁶ Προσφέρεται προαιρετικά, ύστερα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα της ΜΔΕ, στο δ' εαρινό εξάμηνο σπουδών στο πλαίσιο εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

⁷ Προσφέρεται προαιρετικά, ύστερα από αίτημα του/της ΜΦ, στο γ' χειμερινό εξάμηνο σπουδών για την εκπόνηση των εργασιών στο υποχρεωτικό μάθημα «Πολιτική και πρακτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: διαπολιτισμική προσέγγιση/Inclusive Education Policy and Practice: Cross-cultural Perspectives».

διάρκεια έξι (6) μηνών, παίρνει είκοσι (20) ECTS και είναι υποχρεωτική.

Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης στις προαναφερόμενες δομές είναι τριακόσιες (300) ώρες. Οι ομάδες εποπτείας της πρακτικής άσκησης ανά κατηγορία αναπηρίας είναι: α) αισθητηριακές αναπηρίες, αυτισμός και πολυαναπηρίες, β) νοητική και κινητική αναπηρία και γ) διαταραχές λόγου και ομιλίας και ΔΕΠ-Υ. Με αφορμή το πλαίσιο της

πρακτικής άσκησης ο/η μεταπτυχιακός/κη φοιτητής/τρια καλείται να εμβαθύνει στον τομέα των σπουδών για την αναπηρία σε πρακτικό, θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο με απώτερο σκοπό την ερευνητική του ολοκλήρωση και την βελτίωση του επαγγελματικού του έργου.

6.7 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

6.8 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. ώρες	ECTS
Ψυχολογική προσέγγιση παιδιών με αναπηρίες	39	10
Εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες	39	10
Μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και στην εκπαιδευτική έρευνα	39	10
Σύνολο	117	30
Β' Εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. ώρες	ECTS
Πρακτική άσκηση ειδικής αγωγής και ενταξιακής εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία, με εποπτεία: (12 ECTS)	300 (πρακτική άσκηση στις δομές) 39 (εποπτεία) 39 (εργαστήριο)	20
Εργαστήριο ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης (8 ECTS)		
Ποιοτικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική έρευνα: βιογραφική προσέγγιση και έρευνα δράσης στην ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση	39	10
Σύνολο	417	30
Γ' Εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. Ώρες	ECTS
Inclusive education policy and practice: cross-cultural perspectives / Πολιτική και Πρακτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: διαπολιτισμική προσέγγιση	39	10
Διεπιστημονικό Σεμινάριο: Σώμα, ασθένεια και μορφές αποκλεισμού στις σύγχρονες βιοπολιτικές κοινωνίες	39	10
Μαθήματα Επιλογής		
Η κοινωνική διάσταση της ανάπτυξης του παιδιού	39	10
Η αναπηρία στη λογοτεχνία	39	10
Η παιδαγωγική των κριτικών σπουδών για την αναπηρία	39	10
Διδακτικές πρακτικές και ετερότητες	39	10
Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής		
Φροντιστηριακό εργαστήριο	39	-
Σύνολο	117	30
Δ' Εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. Ώρες	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)	-	20
Σεμινάριο παρουσίασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής ερευνητικής πρότασης και Σεμινάριο παρουσίασης της πορείας της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	39	
Μαθήματα Επιλογής		
Συμβουλευτική ψυχολογία σε ειδικές κοινωνικές ομάδες με έμφαση στην αναπηρία	39	10
Πολιτισμικοί και κοινωνικοί προσδιορισμοί του σώματος στον τομέα της αναπηρίας	39	10

Η διεθνής ενταξιακή προοπτική τις προσχολικής εκπαίδευσης: ζητήματα συγκριτικής εκπαίδευσης	39	10
Η τέχνη στην ειδική αγωγή	39	10
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής		
Εργαστήριο Μεθοδολογίας: ανάλυση δεδομένων	39	-
Εργαστήριο στήριξης ΜΔΕ	39	-
Σύνολο	78	30

Β. Περιεχόμενο / Περιγραφή μαθημάτων

Α' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

• Ψυχολογική προσέγγιση παιδιών με αναπηρίες

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση διαταραχών της παιδικής ηλικίας, οι οποίες συνεπάγονται δυσκολίες, ιδιαιτερότητες και αναπηρίες που ενδέχεται να οδηγούν σε κοινωνική και εκπαιδευτική περιθωριοποίηση/απομόνωση. Λόγω του περιορισμένου χρόνου του μαθήματος, η διδασκαλία εστιάζει στις εξής τρεις βασικές ομάδες διαταραχών που επηρεάζουν την ομαλή ένταξη των παιδιών στην εκπαιδευτική διαδικασία: διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού), νοητική υστέρηση και ειδικές μαθησιακές δυσκολίες. Εισάγοντας τους φοιτητές στα διεθνή ταξινομικά συστήματα των νοητικών και ψυχικών διαταραχών (DSM και ICD), οι διαταραχές περιγράφονται ως προς τη συμπτωματολογία τους, την επιδημιολογία τους, τις ερευνητικές και θεωρητικές προσπάθειες εύρεσης της αιτιολογίας τους (οργανική ή/και ψυχογενής) και τις ποικίλες θεραπευτικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπισή τους. Ωστόσο, η παρουσίαση είναι κριτική απέναντι στην επικράτηση του ψυχιατρικού λόγου, που παραμένει συχνά στενά περιγραφικός και φαινομενολογικός και ως εκ τούτου ενδέχεται να οδηγή στην «ετικετοποίηση» των παιδιών και στον κοινωνικό αποκλεισμό τους. Παράλληλα, στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν την πολυπλοκότητα της διαγνωστικής διαδικασίας και τη σημασία της διεπιστημονικής προσέγγισης της παθολογίας και να έρθουν σε επαφή με τη ψυχομετρική διαδικασία. Για αυτό το λόγο, θα γίνει παρουσίαση ορισμένων διαδομένων και σταθμισμένων στην Ελλάδα ψυχομετρικών εργαλείων (WISC-III, Αθηνά Τεστ, κ.α.).

• Εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες

Σκοπός του μαθήματος είναι ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια να αποκτήσει μια συνολική εικόνα του γνωστικού αντικείμενου της εκπαιδευτικής και κοινωνικής ένταξης ατόμων με αναπηρίες και των Σπουδών στην Αναπηρία ώστε να αποτελέσει βάση πάνω στην οποία θα αναπτυχθούν τα επί μέρους ειδικά μαθήματα του πεδίου. Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση από τους/τις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες της σημαντικότητας και της αναγκαιότητας του γνωστικού αντικείμενου.

Ειδικότερα, εξετάζονται οι σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις της ένταξης με στόχο τον προσδιορισμό όλων των μορφών εκπαιδευτικού και κοινωνικού αποκλεισμού. Αναλύεται η πολυπλοκότητα του ορισμού της αναπηρίας και οι ποικίλες ερμηνευτικές προσεγγίσεις

που τροφοδότησαν την ανάπτυξη ενός διευρυμένου θεωρητικού διεπιστημονικού διαλόγου στο πλαίσιο του νεοορύσσου κλάδου των «Σπουδών στην Αναπηρία». Αναλύονται ποικίλες ερμηνευτικές προσεγγίσεις της αναπηρίας σε μια προσπάθεια νοηματοδότησης των όρων «αναπηρία», «βλάβη» και «διαφορετικότητα». Διαπραγματεύονται ζητήματα που σχετίζονται με την πολιτική της ταυτότητας, των πολιτισμικών, πολιτικών και κοινωνικών προσεγγίσεων της αναπηρίας. Επιπροσθέτως, μελετάται ο θεωρητικός διάλογος που αναπτύσσεται μεταξύ των «Σπουδών στην Αναπηρία» και της εκπαιδευτικής και κοινωνικής ένταξης των ανάπηρων ατόμων σε θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο.

• Μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και στην εκπαιδευτική έρευνα

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση με τις βασικές επιστημολογικές και μεθοδολογικές θεωρίες και πρακτικές που έχουν διατυπωθεί και εφαρμοστεί στο πεδίο των κοινωνικών επιστημών και της εκπαιδευτικής έρευνας. Ειδικότερα, αναλύονται ζητήματα που αφορούν την έρευνα στην ειδική αγωγή, παρουσιάζονται οι ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι αναφορικά με την μελέτη της αναπηρίας, της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης.

Β' ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

• Πρακτική άσκηση ειδικής αγωγής και ενταξιακής εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία με εποπτεία

Οι ομάδες εποπτείας πρακτικής άσκησης ανά κατηγορία αναπηρίας είναι: α) αισθητηριακές αναπηρίες, αυτισμός και πολυαναπηρίες, β) νοητική και κινητική αναπηρία και γ) διαταραχές λόγου και ομιλίας και ΔΕΠ-Υ. Οι ομάδες εποπτείας δίνουν έμφαση στις σύγχρονες εκπαιδευτικές πρακτικές.

Κατά το δεύτερο εξάμηνο των σπουδών τους οι μεταπτυχιακοί/κες φοιτητές/τριες τοποθετούνται σε γενικά ή ειδικά σχολεία, σε δομές ενταξιακής εκπαίδευσης, σε αναγνωρισμένα από το κράτος θεραπευτικά Κέντρα Ημέρας ή σε δομές ημιαυτόνομης διαβίωσης. Η τοποθέτηση καθορίζεται με βάση την επιλογή των φοιτητών και έπειτα από συζήτηση με την υπεύθυνη συντονισμού της πρακτικής άσκησης. Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης στις προαναφερόμενες δομές είναι τριακόσιες (300) ώρες.

Η πρακτική άσκηση στοχεύει στην πολύπλευρη προετοιμασία του/της μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας για την ανάληψη του μελλοντικού υψηλού απαιτήσεων ρόλου του/της ειδικού εκπαιδευτικού ή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού σε δομές εκπαίδευσης και κοινωνικής ένταξης μέσω του ερευνητικού διεπιστημονικού αναστο-

χασμού της ομάδας των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριων. Με αφορμή το πλαίσιο της πρακτικής άσκησης ο/η μεταπτυχιακός/κη φοιτητής/τρια καλείται να εμβαθύνει στον τομέα των σπουδών για την αναπηρία σε πρακτικό, θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο με απώτερο σκοπό την ερευνητική του ολοκλήρωση και την βελτίωση του επαγγελματικού του έργου.

• Εργαστήριο Ειδικής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης

Το εργαστήριο πραγματοποιείται παράλληλα με την πρακτική άσκηση και απευθύνεται στο σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του δεύτερου εαρινού εξαμήνου. Η θεματολογία του εργαστηρίου σχετίζεται με ποικίλους θεωρητικούς προβληματισμούς που αναδύονται από την ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρίες.

Σκοπός του μαθήματος είναι ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια να αποκτήσει μια συνολική εικόνα του γνωστικού αντικείμενου της Ειδικής Αγωγής και της Ενταξιακής Εκπαίδευσης. Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση από τους/τις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες της σημαντικότητας και της αναγκαιότητας του αντικείμενου, καθώς οδηγεί σε ένα διακριτό επιστημονικό πεδίο/επάγγελμα. Στο μάθημα πραγματεύονται τα ζητήματα των ορισμών και των στόχων της Ειδικής Αγωγής και εκπαίδευσης ως επιστήμης. Μελετάται η δομή και λειτουργία του σύγχρονου ειδικού σχολείου και ο ρόλος του ειδικού εκπαιδευτικού.

Αναλύονται ζητήματα που άπτονται των εκπαιδευτικών πρακτικών στην ειδική εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρίες.

Επιπλέον, το μάθημα διαπραγματεύεται το αντικείμενο της ενταξιακής εκπαίδευσης μαθητών/τριών με αναπηρίες και τις προβληματικές που αναδύονται από την ενταξιακή εκπαιδευτική πρακτική. Δίνεται έμφαση στον ρόλο του εκπαιδευτικού της ένταξης και στις συνεργατικές πρακτικές που αναπτύσσονται μεταξύ των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στην ενταξιακή διαδικασία στο πλαίσιο της γενικής εκπαίδευσης. Αναπτύσσονται διαφοροποιημένες παιδαγωγικές προσεγγίσεις αναφορικά με το αναλυτικό πρόγραμμα, τις διδακτικές μεθόδους και τις μορφές αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και της προόδου των μαθητών/τριών.

• Ποιοτικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική έρευνα: βιογραφική προσέγγιση και έρευνα δράσης στην ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με ποιοτικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική έρευνα: Εισαγωγή στη βιογραφική ανάλυση και στη μέθοδο της έρευνας δράσης. Καθώς το πεδίο είναι ευρύ, το μάθημα αναγκαστικά επικεντρώνεται σε ορισμένες πλευρές της χρήσης των συγκεκριμένων μεθόδων. Μετά από μια σύντομη παρουσίαση των μεθοδολογικών αυτών προσεγγίσεων, των χαρακτηριστικών τους, των τρόπων διενέργειάς τους, της θεωρητικής και επιστημονικής τους πλαισίωσης, και των εκπαιδευτικών τομέων στους οποίους μπορούν να αξιοποιηθούν, αναδεικνύεται η σημασία της ποιοτικής προσέγγισης τόσο για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού όσο και για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής συνθήκης.

Γ' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

• Inclusive Education policy and practice: cross-cultural perspectives / Πολιτική και πρακτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: διαπολιτισμική προσέγγιση

In this module of study we will explore together the ways in which schooling may support exclusion and inclusion. We will dedicate some time to reconsidering our understandings of frequently used concepts and theories such as special education, inclusive education and exclusion. Thinking about our conceptual tools is a necessary first step in analyzing the structures, cultures and impacts of education across a range of nation-state and cultural contexts. We will also use this time and thinking space together to explore our assumptions about education, children, difference, learning and the nature and impacts of knowledge.

Globalization will be a key concern for us as we look at the impact of shifting flows of information, people, capital and technology on the contexts in which we undertake our professional practice and research. We will try to understand the ways in which the world changes and resists itself. More importantly, our attention will be directed to the internationalization of education and the imperatives that drive educational benchmarking and jurisdictional policymaking. Now more than ever before we see the emergence and solidification of supra-national organizations such as OECD that drive education decision-making. This strikes parallels with the economic organization and decision-making that nation states are subject to in the new world order. Your experience of Greece in the European Economic Community is a touchstone. We are required to pursue a careful analysis of global and local politics if we are to make sense of the kind of ethics that drive education cultures and new forms of exclusion.

• Διεπιστημονικό Σεμινάριο: Σώμα, ασθένεια και μορφές αποκλεισμού στις σύγχρονες βιοπολιτικές κοινωνίες

Στόχοι του σεμιναρίου είναι: α) να κατανοήσουν οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες την ιστορικότητα του ανθρωπίνου σώματος και των εννοιών της «υγείας» και της «ασθένειας», και, συνακόλουθα, τις κυρίαρχες μορφές κανονικοποίησης και το ευρύ φάσμα των παραγόντων (κοινωνικών, επιστημολογικών, πολιτισμικών, πολιτικών) που συντελούν σε κάθε ιστορική περίοδο στην κοινωνική ανισότητα και στον αποκλεισμό της «δι-αφορετικότητας». β) να εξοικειωθούν οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες με ένα ευρύ φάσμα θεωρητικών προσεγγίσεων και αναλυτικών εργαλείων από τα πεδία της ιστορίας και της κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας της ιατρικής, της κοινωνιολογίας, της φιλοσοφίας, της κοινωνικής ανθρωπολογίας και των πολιτικών επιστημών σχετικά με το σώμα, την ασθένεια και τις κοινωνικές ανισότητες. γ) να αποκτήσουν οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες την ικανότητα να αναλύουν κριτικά τις διάφορες, άρρητες και ρητές, μορφές αποκλεισμού και κοινωνικών διακρίσεων στις σύγχρονες βιοπολιτικές κοινωνίες. Για τον σκοπό αυτό, έννοιες όπως η τάξη, το φύλο, η εθνικότητα, η (σωματική και ψυχική) «υγεία» και η (σωματική και ψυχική) «ασθένεια», η σεξουαλικότητα,

διερευνώνται κριτικά σε συνάρτηση με τη συγκρότηση του «κανονικού» και του «παθολογικού» στις σύγχρονες βιοπολιτικές κοινωνίες και τη συνακόλουθη εδραίωση και αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων.

- Η κοινωνική διάσταση της ανάπτυξης του παιδιού

Σκοπός του μαθήματος είναι ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια να αποκτήσει μια συνολική εικόνα θεωρητικών προσεγγίσεων που τονίζουν την αναγκαιότητα της κατανόησης και ερμηνείας της ανάπτυξης των παιδιών μέσα στα κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια στα οποία συντελείται. Προς την κατεύθυνση αυτή, η προσπάθεια στρέφεται προς τη διερεύνηση όχι απλά του τρόπου με τον οποίο οι κοινωνικοί παράγοντες επηρεάζουν την ανάπτυξη, αλλά του τρόπου με τον οποίο η κοινωνική διάσταση ενσωματώνεται αιτιολογικά στη διαδικασία της ανάπτυξης και αποτελεί κεντρικό μηχανισμό των αναπτυξιακών αλλαγών. Επιδίδεται έτσι να κατανοήσουν οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες τη σύνδεση ανάμεσα στις προσεγγίσεις αυτές της ανάπτυξης των παιδιών και των ζητημάτων της αναπηρίας υπό το πρίσμα της ενταξιακής εκπαίδευσης.

- Η αναπηρία στη λογοτεχνία

Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστεί σαφής η ιδεολογική βαρύτητα της παρουσίας (ή μη) ανάπηρων χαρακτήρων στα λογοτεχνικά κείμενα αναφορικά με την κατασκευή της έννοιας της αναπηρίας. Ειδικότερα θα εξεταστεί η εικόνα της αναπηρίας έτσι όπως επικοινωνείται μέσα από κείμενα ανομοιογενή, αναφορικά με τις εποχές (π.χ. αρχαίοι μύθοι, σύγχρονα μυθιστορήματα), το είδος (π.χ. παροιμίες, σκωπτικά ποιήματα, αυτοβιογραφίες) και το αναγνωστικό κοινό (π.χ. παιδί, ενήλικος). Κυρίως όμως θα αναλυθούν οι μηχανισμοί που ευθύνονται για την κατασκευή της ιδεολογίας των λογοτεχνικών κειμένων, τόσο των αμιγώς λεκτικών όσο και των οπτικών και πολυτροπικών. Έμφαση θα δοθεί στα αφηγηματικά στοιχεία (θέμα, πλοκή, χαρακτήρες, εστίαση, σκηνικό), στους αφηγηματικούς παράγοντες (π.χ. αφηγηματική φωνή, γλώσσα) στις αφηγηματικές τεχνικές (π.χ. διακειμενικότητα), καθώς και στη συμβολή της εικόνας και των περικειμενικών στοιχείων του βιβλίου. Επιπλέον, και με σημείο εκκίνησης τη λογοτεχνία θα φωτιστεί η εικόνα του ανάπηρου σε άλλα μυθοπλαστικά κείμενα (π.χ. κινηματογραφικές ταινίες), αλλά και της ευρύτερης κουλτούρας.

- Η παιδαγωγική των κριτικών σπουδών για την αναπηρία

Σκοπός του μαθήματος είναι ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια να αποκτήσει μια συνολική εικόνα της παιδαγωγικής των κριτικών σπουδών για την αναπηρία και των θεωρητικών προσεγγίσεων περί της κουλτούρας και των τεχνών της αναπηρίας, τον ακτιβισμό των ατόμων με αναπηρία, καθώς και τις συνδέσεις αυτών με την κοινωνική δικαιοσύνη και τη διατομεακή προσέγγιση. Οι κριτικές σπουδές για την αναπηρία προσφέρουν ένα σύγχρονο διεπιστημονικό θεωρητικό πλαίσιο για την ανάλυση της άνισης μεταχείρισης και της καταπίεσης που βιώνουν τα άτομα με αναπηρία. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες θα διερευνήσουν ένα πολύμορφο δείγμα πολιτισμικών αναπαραστάσεων της αναπηρίας και μέσω

αυτών θα κατανοήσουν την αισθητική της αναπηρίας και τη σημασία της έννοιας και πολιτικής στάσης: «crip wilfulness» ενάντια στην αισθητική του αποκλεισμού και τις πολιτικές αποστροφής και μισαναπηρισμού στην εποχή της κρίσης. Το περιεχόμενο του μαθήματος εξετάζει και τα φεστιβάλ κινηματογράφου με θέμα την αναπηρία ως τα πλαίσια όπου ο ακτιβισμός για την αναπηρία και οι πολιτικές της ατυπικότητας λαμβάνουν χώρα. Σε αυτό το πλαίσιο θα αναλυθεί η δουλειά καλλιτεχνών με αναπηρία και σκηνοθετών με και χωρίς αναπηρία με στόχο την ολιστική προσέγγιση της πολυπλοκότητας των αναπαραστάσεων της αναπηρίας. Επίσης, επιδιώκεται οι φοιτητές/ριες να κατανοήσουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις των κριτικών σπουδών για την αναπηρία, της κριτικής παιδαγωγικής και του φεμινισμού μέσα από το έργο σημαντικών σύγχρονων ακαδημαϊκών όπως οι: Tobin Siebers, Robert McRuer, Rosemarie Garland-Thomson, David Mitchell, Sharon Snyder, Dan Goodley και Sara Ahmed.

- Διδακτικές πρακτικές και ετερότητες

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η κριτική ανάλυση της έννοιας της ανομοιογένειας των σχολικών τάξεων στις πολλαπλές της εκφράσεις και στη σύνδεσή της με την έννοια της ετερότητας. Εξετάζεται η σχέση μεταξύ του θεσμικού πλαισίου της εκπαίδευσης (αναλυτικά προγράμματα, εκπαιδευτική πολιτική) και της καθημερινής εκπαιδευτικής πράξης, μέσα από τη μελέτη επιμέρους περιπτώσεων και με τη βοήθεια αναλυτικών εργαλείων που προσφέρουν η εκπαιδευτική και κοινωνική ψυχολογία, η κοινωνική ανθρωπολογία και η παιδαγωγική θεωρία. Κάθε συνάντηση ξεκινά με μια εισαγωγή της διδάσκουσας, η οποία καθορίζει και το πλαίσιο της συζήτησης που θα ακολουθήσει με τους φοιτητές. Στην πρώτη ενότητα του μαθήματος παρουσιάζονται οι τρόποι με τους οποίους σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και στις ΗΠΑ και τον Καναδά η καθημερινή εκπαιδευτική πρακτική έχει απαντήσει στην πρόκληση που αποτελεί η διαχείριση της διαφοράς σε μια σχολική τάξη. Στη δεύτερη ενότητα η έμφαση του μαθήματος δίνεται στη συστηματική, αναλυτική, κριτική ανάγνωση συγκεκριμένων παιδαγωγικών πρακτικών μέσα από ποικίλο υλικό (βίντεο, καταγραφές, παιδαγωγικό υλικό, εργασίες μαθητών/τριών).

- Φροντιστηριακό Εργαστήριο

Προσφέρεται προαιρετικά, ύστερα από αίτημα του/της ΜΦ, στο γ' χειμερινό εξάμηνο σπουδών για την εκπόνηση των εργασιών στο υποχρεωτικό μάθημα «Πολιτική και πρακτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: διαπολιτισμική προσέγγιση/Inclusive Education Policy and Practice: Cross-cultural Perspectives».

Δ' ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

- Συμβουλευτική ψυχολογία σε ειδικές κοινωνικές ομάδες, με έμφαση στην αναπηρία

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των ΜΦ με τις βασικές αρχές και εφαρμογές της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, και πιο ειδικά, σε ειδικές κοινωνικές ομάδες. Οι ΜΦ θα εξοικειωθούν με τις βασικές δεξιότητες της Συμβουλευτικής, τις οποίες καλούνται να εφαρμόζουν στην επικοινωνία, τη συνεργασία ή τη συμβουλευτική

με παιδιά με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, τους γονείς και τις οικογένειές τους, αλλά και τους εκπαιδευτικούς ή παιδαγωγούς που αλληλοεπιδρούν με τα άτομα αυτά.

Αφού συζητηθούν οι ψυχολογικοί παράγοντες που συνδέονται τόσο με την εμφάνιση δυσκολιών όσο και με την ομαλότερη προσαρμογή και ένταξη των ατόμων με αναπηρία, παρουσιάζονται οι δεξιότητες μέσω των οποίων οι ΜΦ θα διευκολύνουν την ανάπτυξη των μηχανισμών προσαρμογής αλλά και την ενδυνάμωση των ατόμων, ώστε να διαχειρίζονται αποτελεσματικότερα τις δυσκολίες. Στο πλαίσιο αυτό θα γίνει αναφορά στα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις, αλλά και στις αντιλήψεις των ίδιων των ΜΦ για την αναπηρία και το ρόλο που οι ίδιοι θα κληθούν στο μέλλον να διαδραματίσουν στην ομαλή ένταξη των ανάπηρων ατόμων. Παράλληλα, επιδιώκεται οι ΜΦ να εξοικειωθούν με τη σύγχρονη βιβλιογραφία στο πεδίο της Συμβουλευτικής σε θέματα αναπηρίας, και κριτικά να προσεγγίζουν τα δεδομένα και τα συμπεράσματά της.

• Πολιτισμικοί και Κοινωνικοί Προσδιορισμοί του Σώματος στον Τομέα της Αναπηρίας

Στο μάθημα αυτό οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τές θα μελετήσουν τα επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα της έρευνας του σώματος στον τομέα της αναπηρίας στις κοινωνικές επιστήμες και στις σπουδές στην εκπαίδευση. Ειδικότερα, παρουσιάζεται: α) η σχέση αναπηρίας και πολιτισμού μέσω ανθρωπολογικών μελετών από τον δυτικό και μη-δυτικό κόσμο (πολιτισμικές πρακτικές, στάσεις και αντιλήψεις, προφορικότητα, ιατρικοποίηση κ.ά.), β) οι προσδιορισμοί του ανάπηρου σώματος από την οπτική των διαφορετικών θεραπευτικών και θρησκευτικών συστημάτων και σε σχέση με τις αντιλήψεις για την υγεία και την αρρώστια σε διαφορετικούς πολιτισμούς, γ) η κριτική παρουσίαση της οντολογικής διάκρισης βλάβη/αναπηρία όπως αναπτύχθηκε στην κοινωνική έρευνα και οδήγησε σε μια διαρκή και εποικοδομητική αναζήτηση των ορισμών της αναπηρίας, την εξέταση δηλαδή της ρευστότητας των ορισμών που προτάθηκαν και επηρέασαν την πολιτική πρακτική (ορισμοί της αναπηρίας από τους διεθνείς οργανισμούς Ο.Η.Ε, Π.Ο.Υ, Ε.Ε και στο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο), δ) Ο λόγος περί συναισθημάτων στον τομέα της αναπηρίας, ε) Η σχέση και η διαφωνία των σπουδών αναπηρίας (disability studies) με τις σπουδές φύλου και τις πολιτισμικές σπουδές αναφορικά με τη χρήση της μακροαναλυτικής κατηγορίας «Σώμα». Το ανάπηρο σώμα θα αναλυθεί υπό την οπτική της φεμινιστικής κριτικής, της queer theory και των μεταποικιακών σπουδών και στ) μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα της κοινωνικής έρευνας όσον αφορά τη χρήση του ανάπηρου σώματος στην ποιοτική κοινωνική έρευνα.

• Η διεθνής ενταξιακή προοπτική τις προσχολικής εκπαίδευσης: ζητήματα συγκριτικής εκπαίδευσης

Το μάθημα αυτό παρέχει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές την ευκαιρία να γνωρίσουν και να κατανοήσουν διεθνείς πρακτικές ένταξης, με έμφαση πρακτικές που εφαρμόζονται στη σχολική τάξη. Το μάθημα είναι σχεδιασμένο για να υποστηρίξει τους φοιτητές στη διερεύ-

νηση διαστάσεων όπως επιστημονικά τεκμηριωμένες εκπαιδευτικές πρακτικές, συστήματα αξιολόγησης της ποιότητας ενταξιακών πρακτικών και αποτελεσματικά μοντέλα δια βίου εκπαίδευσης σχετικά με την ένταξη στη προσχολική ηλικία. Παράλληλα, τα σεμιναριακά μαθήματα έχουν στόχο υποστηρίξουν τους φοιτητές να επεξεργαστούν σύγχρονα διλήμματα σχετικά με την εφαρμογή ενταξιακών πρακτικών στη προσχολική εκπαίδευση, καθώς και την καλλιέργεια συνεργατικών πρακτικών με παιδαγωγούς, ειδικούς, επαγγελματίες και την οικογένεια στα πλαίσια της ένταξης.

• Η τέχνη στην ειδική αγωγή

Σκοπός του μαθήματος είναι: α) εξοικείωση με τις Τέχνες, τη θεωρία τους και τα μοντέλα εφαρμογής τους σε εκπαιδευτικό πλαίσιο και β) η μύηση / εμπύηση σε διαδικασίες εκπαιδευτικών εφαρμογών των Τεχνών στην Ειδική Αγωγή. Τα τελευταία χρόνια διατυπώθηκαν θεωρίες και διαμορφώθηκαν πρακτικές για την εισαγωγή της τέχνης στο σχολείο, όχι ως διδακτέα ύλη, αλλά ως μέσου για την ανάπτυξη και την ολοκλήρωση του μαθητή, η οποία με τη σειρά της θα οδηγήσει στην απόκτηση της γνώσης. Μιας γνώσης όμως που στοχεύει στη δημιουργική έκφραση αλλά και στην ένταξη του μαθητή στον κοινωνικό του περίγυρο. Οι τέχνες (εικαστικά, χορός, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος κ.λπ.), αποτελούν δραστηριότητες πολιτισμού στο σχολείο, που αντιπροσωπεύουν όψεις της έκφρασης και της επικοινωνίας των μαθητών. Αντικείμενο του μαθήματος είναι να επιχειρήσει να παρουσιάσει και να αναλύσει τις ποικίλες θεατρολογικές, παιδαγωγικές και καλλιτεχνικές παραμέτρους των σχετικών εκπαιδευτικών θεωριών/μοντέλων και μέσω αυτών να υποδείξει τρόπους εφαρμογής των Τεχνών στην Ειδική Αγωγή.

• Εργαστήριο μεθοδολογίας: ανάλυση δεδομένων

Οι στόχοι του σεμιναρίου είναι: α) να εισαγάγει τους συμμετέχοντες στις βασικές στατιστικές μεθόδους και τις τεχνικές, που είναι κατάλληλες για την ανάλυση δεδομένων που συλλέχθηκαν για ερευνητικούς λόγους στα πλαίσια των Επιστημών του Ανθρώπου, β) να εξοικειώσει τους συμμετέχοντες στη χρήση στατιστικού λογισμικού για την ανάλυση δεδομένων και γ) να ενθαρρύνει την ικανότητα των συμμετεχόντων σε επιστημονική εργασία.

• Σεμινάριο παρουσίασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής ερευνητικής πρότασης και Σεμινάριο παρουσίασης της πορείας της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Παρίστανται όλοι οι διδάσκοντες-επιβλέποντες των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών και όλοι οι ΜΦ που εκπονούν Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Στόχος του Σεμιναρίου είναι να προβληματιστούν οι ΜΦ, που σχεδιάζουν την Μεταπτυχιακή Διπλωματική τους Εργασία, κυρίως γύρω από μεθοδολογικά θέματα, που αφορούν την έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες, και για τους περιορισμούς στην εξαγωγή συμπερασμάτων τα οποία μπορούν να γενικευτούν. Συμμετέχοντας στο διάλογο με τους ερευνητές - συμφοιτητές τους και τους διδάσκοντες από διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους και προετοιμάζονται καλύτερα για μελλοντικές έρευνες του κλάδου τους. Σε μεταγενέστερο χρόνο όλοι οι εμπλεκόμενοι

συμμετέχουν εκ νέου στο σεμινάριο πορείας της ΜΔΕ, προκειμένου να διαπιστωθεί η πρόοδος της εργασίας και να αντιμετωπιστούν τυχόν ζητήματα που μπορεί να έχουν προκύψει με την διεξαγωγή της έρευνας και τη συγγραφή της εργασίας.

• Εργαστήριο Στήριξης της ΜΔΕ

Προσφέρεται προαιρετικά, ύστερα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα της ΜΔΕ, στο Δ' εαρινό εξαμήνο σπουδών στο πλαίσιο εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 7.

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Ε.Κ.Π.Α. για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,
- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, έραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Ε.Κ.Π.Α.

Το Ε.Κ.Π.Α. τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 8.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διарθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις)

μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 85% των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τρια ξεπερνά το 15% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή και να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος.

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των εργαστηριακών ασκήσεων, εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του/ης διδάσκοντα/ουσας κάθε μαθήματος και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ.

8.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.7 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε. και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.8 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.9 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβασμό βαθμό, κατά την κανονική εξεταστική και την επαναληπτική εξεταστική Σεπτεμβρίου, οφείλει να τα

επαναλάβει. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.10 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

8.11 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.12 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν

εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.13 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = (\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k) / \text{ΣΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_k = βαθμός του μαθήματος k

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS.

Άρθρο 9.

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται στη διάρκεια του Γ' χειμερινού εξαμήνου φοίτησης και η εκπόνησή της ξεκινά κατά το Δ' εαρινό εξάμηνο.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Συνέλευση ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική και σε ορισμένες περιπτώσεις η αγγλική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή /τριας και σύμφωνης

γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρέτησαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συνέλευσης δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Δ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνοψογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 10.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσαρμοστικότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Συνέλευση του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30) επιλεγόμενων αποκλειστικά μαθημάτων. Αποκλείονται από την αναγνώριση τα παρακάτω:

- η πρακτική άσκηση με εποπτεία και το εργαστήριο ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης του β' εξαμήνου,
- τα υποχρεωτικά μαθήματα όλων των εξαμήνων και
- η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α' έτος σπουδών. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη Σ.Ε. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

Το Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες. Το Π.Μ.Σ. μπορεί να δεχτεί έως δύο (2) φοιτητές ανά εξάμηνο σε όλα τα μαθήματα, εκτός από την πρακτική άσκηση με εποπτεία και το εργαστήριο ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης.

10.8 Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν έως δύο (2) μαθήματα επιλογής από άλλο Π.Μ.Σ. του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλων Α.Ε.Ι. που αντιστοιχούν σε 10 ECTS το καθένα. Βασική προϋπόθεση επιλογής είναι η συνάφεια των επιλεγόμενων μαθημάτων με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

10.9 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύναται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10.10 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

10.11 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 17).

10.12 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.13 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Ειδική Αγωγή» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των εννιάκοσίων (900) ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους φοίτησης γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Άρθρο 11.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριων των Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3. του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

11.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 12.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες μπορούν να λάβουν υποτροφίες και βραβεία.

12.1: Υποτροφίες αριστείας (μέχρι δύο), οι οποίες αποδίδονται στους/στις αριστούχους φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. βάσει της επίδοσής τους στα μαθήματα του Α' εξαμήνου και εφόσον οι οικονομικές δυνατότητες του Π.Μ.Σ. το επιτρέπουν. Οι υποτροφίες απαλλάσσουν τους/τις δικαιούχους τους από τα τέλη φοίτησης του τελευταίου εξαμήνου διδασκαλίας μαθημάτων.

Προϋποθέσεις

Υποψηφιότητα για υποτροφίες αριστείας μπορούν να καταθέσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης. Οι υποψήφιοι/ιες δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Κριτήρια

- βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ)
- επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών
- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα

Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποποιηθεί την υποτροφία, παρέχεται στον/στην επόμενο/η στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία

Οι φοιτητές/τριες μετά την πρόσκληση υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία αίτηση συνοδευόμενη υποχρεωτικά από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

1) αναλυτική βαθμολογία

2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη μέσω της πλατφόρμας govgr, με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»

3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό)

Η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. εξετάζει τις υποψηφιότητες και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει σχετικά.

12.2 Βραβεία Αριστείας. Το Π.Μ.Σ. μπορεί να απονέμει βραβεία αριστείας στους/στις τρεις πρώτους φοιτητές/τριες κάθε σειράς με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου, έπειτα από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Το βραβείο υπογράφεται από τον Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τον/την Πρόεδρο του Τμήματος.

Προϋποθέσεις

1. Μέσος όρος μαθημάτων Α' και Β' εξαμήνου μεγαλύτερος / ίσος του οκτώ.

2. Ολοκλήρωση και επιτυχής εξέταση στην εξεταστική του Φεβρουαρίου (Α' εξάμηνο) και Ιουνίου (Β' εξάμηνο) στα κανονικά έτη σπουδών (Α' και Β' εξάμηνο κάθε σειράς).

Διαδικασία

Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας του Ιουνίου, η Σ.Ε. εξετάζει τις βαθμολογίες των φοιτητών/τριών της σειράς, και εφ' όσον πληρούνται οι προηγούμενες προϋποθέσεις κατατάσσει τους/τις φοιτητές/τριες σε φθίνουσα σειρά (ως προς τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους) και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την απονομή βραβείων στους/ις τρεις (3) πρώτους φοιτητές/τριες.

Μέσος Όρος: Σε όλες τις περιπτώσεις απονομής υποτροφιών ή βραβείων ο μέσος όρος υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\text{Μέσος Όρος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \text{ΣΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων των εξαμήνων κατά περίπτωση,

BM_k = βαθμός του μαθήματος k,

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k,

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων του/των εξαμήνου(ων) κατά περίπτωση.

Άρθρο 13.

ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

13.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουσικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία της Σχολής Επιστημών της Αγωγής.

13.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από το Γραφείο Υποστήριξης του Π.Μ.Σ., στο οποίο απασχολείται εξωτερικός συνεργάτης, ο οποίος βρίσκεται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος.

13.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

13.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

13.5 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

13.6 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

- α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,
- β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14.

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ / ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

14.1 Το διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης, στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού

Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρετηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

14.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης της του Τμήματος, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

14.3 Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ.

14.5 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το ονοματεπώνυμο του/της διδάσκοντα/ουσας,
- β) την ιδιότητά του/της (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),
- γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),
- δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

14.6 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό, όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η ανάθεση διδακτικού έργου δύνανται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

14.7 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζητήμα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 15.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

15.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

15.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

15.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

15.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

15.5 Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ειδική Αγωγή».

Άρθρο 16.

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

16.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία και σε χώρο του Τμήματος, παρουσία του/ης Διευθυντή/τριας του Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος, του/της Κοσμήτορα της Σχολής ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

16.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

16.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Σχολής/του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

Άρθρο 17.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Π.Μ.Σ.

17.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης / πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ., κατά το στάδιο της αξιολόγησής του, κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

17.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του Π.Μ.Σ. και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΕ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του Π.Μ.Σ.,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση, μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ.

Τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης αποτυπώνονται σε ειδικό πρακτικό που συντάσσεται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π, στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα ευρήματα της αξιολόγησης, οι προτεινόμενες βελτιωτικές ενέργειες, το χρονοδιάγραμμα υλοποίηση τους, οι εμπλεκόμενοι σε αυτές και οι απαιτούμενοι πόροι. Εν συνεχεία τα αποτελέσματα της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης θα συζητηθούν σε ειδική συνάντηση που θα οργανωθεί από τον Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τους διδάσκοντες και τα μέλη της διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης του Π.Μ.Σ. Τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης, θα κρίνουν την ανάγκη αναθεώρησης ορισμένων σημαντικών παραμέτρων του προγράμματος όπως αυτά της επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων, της εισαγωγής εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, την προσθήκη ή αφαίρεση μαθημάτων του Π.Μ.Σ. κ.α. Σημαντικοί παράγοντες που θα συζητηθούν και ενδεχομένως θα οδηγήσουν σε αλλαγές είναι οι μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο, τα τρέχοντα δεδομένα και οι προοπτικές του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου και των εξελίξεων στην αγορά, αλλά και υποδείξεις των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού σχετικά με σημεία που επιδέχονται βελτίωσης.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία αναμένεται να αντιμετωπιστούν με συνεργατικό πνεύμα, δημιουργικά και εποικοδομητικά, αδύναμα σημεία της δομής του Π.Μ.Σ. Ειδική Αγωγή, αλλά και της μαθησιακής διαδικασίας. Ειδικά για το δεύτερο σημείο, αυτό των αλλαγών στις μαθησιακές διαδικασίες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού θα πρέπει να τονιστεί ότι έχουν τη δυνατότητα να κρίνουν τυχόν ανάγκες βελτίωσης και να προβούν σε εισηγήσεις στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. για τροποποιήσεις των διδακτικών τους μεθόδων και αλλαγών στο περιεχόμενο των μαθημάτων. Για την ανάγκη αυτή λαμβάνονται υπόψη και τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Η διαδικασία της ετήσιας Εσωτερικής Αξιολόγησης αναδεικνύει τα δυνατά και αδύνατα στοιχεία της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην θέσπιση νέων στόχων και την αντιστοίχισή τους με τα επιθυμητά επίπεδα ποιότητας.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση του Π.Μ.Σ. θα ενημερώνονται μέσω ειδικού κειμένου που θα στέλνεται στους λογαριασμούς του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου, για τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης, τις αλλαγές που επήλθαν στο Π.Μ.Σ. ως αποτέλεσμα των συμπερασμάτων και των ενεργειών βελτίωσης που υιοθετήθηκαν και για την ετήσια στοχοθεσία του νέου έτους.

Μέσω των εν λόγω διαδικασιών εσωτερικής αξιολόγησης του Π.Μ.Σ. Ειδική Αγωγή, επιδιώκεται η συνεχής βελτίωση της ποιότητας των σπουδών και των παροχών του προγράμματος, η διασφάλιση της βιωσιμότητας και η επάρκεια των πόρων και των υποδομών που απαιτούνται για την υλοποίηση του, η ανατροφοδότηση των διδασκόντων ώστε να βελτιώσουν την διδακτική του προσέγγιση, και γενικότερα η βελτίωση όλων των διεργασιών βάσει των οποίων υλοποιείται το Π.Μ.Σ. Ειδική Αγωγή.

Άρθρο 18.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 19.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών Ε.Κ.Π.Α. ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

